

SOLLENTUNA
KOMMUN

Verksamhetsberättelse år 2014

Naturskolan i Sollentuna

Naturskolan i Sollentuna 30 år!

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

Naturskolan fortbildar personal och utbildar elever inom utomhuspedagogik, naturvetenskap, teknik och hållbar utveckling samt samordnar NTA i Sollentuna. Hämta inspiration till kursteman via vår webbplats.

Inledning

Naturskolan i Sollentuna har under 30 år (september 1984 – september 2014) funnits som kommunövergripande resurs för utomhuspedagogisk undervisning. I år noteras att antalet klasser och elever som tar del av de teman som erbjuds har ökat markant. Naturskolan används av skolorna för att nå läroplanens mål och förstärka elevernas kunskaper och förmågor i olika skolämnen genom att bedriva delar av lärandet utomhus. Grundskolornas pedagoger erbjuds kompetensutveckling i utomhuspedagogik tillsammans med sina elever genom praktisk undervisning och handledning.

Naturskolan i Sollentuna har under 2014 genomfört utedagar med lärare och elever från 34 grundskolor. Drygt 4000 elever i 172 klasser och omkring 300 pedagoger har deltagit i verksamheten.

1984 startade Naturskolan i Sollentuna som en av landets första naturskolor. I dagsläget finns det ca 90 naturskolor i Sverige. Skolan är medlem i den nationella organisationen Naturskoleföreningen som arbetar efter mottot "Att lära in ute".

Naturskolans uppdrag och mål

- Naturskolan ska vara en resurs för Sollentunas skolor och förskolor genom elevverksamhet, handledning av arbetslag samt fortbildning av personal.
- Genom sin verksamhet ska Naturskolan stödja och stimulera skolutveckling inom området naturvetenskap, utomhuspedagogik och hållbar utveckling.
- Naturskolan ska sprida utomhuspedagogiska metoder och stimulera skolorna och förskolorna att använda närmiljön i sin verksamhet.
- Naturskolan ska väcka intresse och engagemang för den lokala naturen och miljön hos sollentunabon, både barn och vuxen.
- Naturskolan ska ha ett nära samarbete med sina användare, där dialog är ett nyckelbegrepp.

Organisation och personal

Naturskolan är en egen resultatenhets enhet under Barn- och utbildningskontoret, och tillhör arbetsgruppen Stöd och Utveckling (BUK). Första halvåret har förvaltningschef Daniel Broman varit Naturskolans överordnade chef. Sedan augusti 2014 är Anette Burman, Barn- och ungdomskontoret, chef för Naturskolan.

Hanna Heurlin är anställd som föreståndare och naturskolelärare 100 % och Gunnar Hallberg är anställd som naturskolelärare 75 %. Naturskolans personal är utbildade lärare med behörighet som tillsammans täcker grundskola och gymnasieskola. Hanna är sedan våren 2014 invald som ledamot i Naturskoleföreningens styrelse och arbetar också med redaktionsgruppen för föreningens tidning Att lära in ute-Bladet.

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

I slutet av januari slutförde Jens Hönig sin arbetsträning vid Naturskolan då han erbjudits och tackade ja till en tjänst vid en av kommunens skolor.

Under höstterminen har Naturskolan haft förstärkning av gymnasiestudenten Amanda som hade praktik 3 veckor i september; av Kirsten, åk 9, som gjorde prao en vecka och av Adam, gymnasiestudent som praktiserar en dag i veckan under läsåret 2014/2015.

Naturskolan hyr ett klassrum samt förråd vid Väsby Gård av Sollentuna Kommun. Kontors- och personalutrymmen delas med Naturvård, Trafik-och fastighetskontoret.

Naturskolans verksamhet

Skolorna erbjuds:

- ett antal klassdagar för varje skola. Under dagen görs undersökningar i naturen vid Naturskolan eller i egna skolans närnatur. Dagens innehåll anpassas efter ålder, årstid och läroplan för att bidra till ökad måluppfyllelse för eleverna.
- lån av utrustning och litteratur för naturstudier runt den egna skolan.
- lån av lokal och utrustning för egen undervisning och konferenser vid Naturskolan.
- tematräffar. 2-3 pedagoger från varje skola inbjuds till "tematräffar" två eftermiddagar per termin. Träffarna är tillfällen för erfarenhetsutbyten kring pedagogik och hållbar utveckling med utgångspunkt från de klassteman Naturskolan erbjuder.

Skolor som Naturskolan samarbetat med under 2014

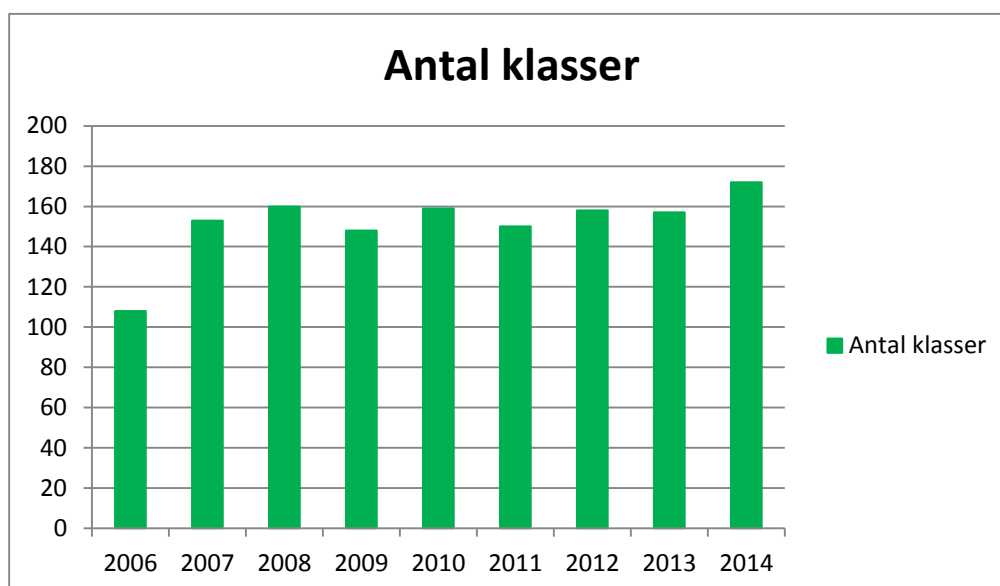
Skola	Klasser vt 14	Klasser ht 14
Edsbergsskolan	7NM	åk 8B, NM och 9A,B,NM; särkl 7-9
Eriksbergsskolan	Åk6, 3A, B	6A, B, F-klass A, B
Futuraskolan Hertig Karl	Åk 5, 2, 4	Åk 3, 2
Futuraskolan Rådan		Åk 4
Gärdesskolan	Åk 6, 1a, b, 5, f-klass a, b	Åk 3, 4, 2a, b, 6
Helenelundsskolan	åk 5a, b, 7a-d, 2a, b	2a-d
Häggviksskolan	Åk 4A, LSI4-6, LSI 7-9	åk 6A, 8A, B, LSI 6-9
Kokalite/Grindskolan		åk 1-3
Kärredalsskolan/Mimer	Internationella, åk 5A, B, Mimer	Mimer
Mikaelskolan	Åk 3	Åk 4
Norra Strandskolan - ny ht 13	Åk 4	
Norrvikens skola	Åk 7A, B, C, 1, 2, 3	Åk 6A, B
Runbacka skolor/Fenix	Åk 2, 5, Fenix	4A, B, 6A, B, 7A, B, 9A, B, Fenix
Rälsen Norrviken		åk 3
Rälsen Viby		f-klass
Rösjöskolan – ny ht 13	Åk 3, 1-3A, 4-6B	åk 3
Silverbäcken	Åk 3A, B, 4-5	Åk 4A, B
Skälbyskolan	F-klass, åk 2	
Sofielundsskolan		Åk 6A, B, åk 9A, B
Sollentuna International School	Åk 2, 5	åk 2, 3
Sollentuna musikklasser	Åk 6MA, MB, 5MA, MB	6MA, MB, 8Ma, Mb

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

Naturskolan fortbildar personal och utbildar elever inom utomhuspedagogik, naturvetenskap, teknik och hållbar utveckling samt samordnar NTA i Sollentuna. Hämta inspiration till kursteman via vår webbplats.

Stallets skola	F-klass, åk 1	F-klass
Tal- och språkcentrum, Brageskolan	F-2, 6-7,7-9	4-6, 7-8
Tegelhagsskolan	5A, B, 4A, B	åk 3a-c
Töjnaskolan	Åk 3, 6	Åk 2, 3
Utbildning Rotebro/Gillboskolan	Åk 7A, B	Åk 6A, B, C
Utbildning Rotebro/Gröndal		åk 3A, B
Utbildning Silverdal	Åk 1A, B	f-klass A, B (2 ggr)
Vaxmoraskolan	Åk 6A, B	Åk 3A, B
Vibyskolan	Åk 1, 3, 5	Åk 4, 6, 7
Vittra vid Rösjötorp (vt15)		
Vittra i Törnaskogen (vt15)		
Vittra i Sollentuna		S1, S2
Rälsen 4-9	Åk 4-5	

Utedagarna

Naturskolans arbete utgår från Naturskoleföreningens motto "Att lära in ute". Arbetet ute med klasserna ses som ett komplement till lärarnas och elevernas arbete i klassrummet. Genom att utföra vissa moment ute stärks det teoretiska arbetet och ger möjlighet till att möta alla lärstilar och öva flera förmågor. Från Naturskolans webbsida kan lärarna hämta tips och länkar till för- och efterarbete inför klassdagarna. Där finns även råd för utevistelse och andra förberedelser inför dagen.

Klassdagen bjuder på många moment som kan följas upp i klassrummet. Lärare och elever dokumenterar dagen på olika sätt t ex genom bilder och filmer. Eleverna arbetar därefter vidare genom bloggar och andra verktyg beroende på tema och ålder.

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

Naturskolan fortbildar personal och utbildar elever inom utomhuspedagogik, naturvetenskap, teknik och hållbar utveckling samt samordnar NTA i Sollentuna. Hämta inspiration till kursteman via vår webbplats.

Ett nytt tema "Geografi i kulturlandskapet" för årskurserna 7 och 8, har börjat utvecklas på efterfrågan från flera olika skolors geografilärare. Två åttondeklasser har testkört fältstudierna tidigt på höstterminen 2014. Ytterligare tre klasser skall prova med än mer digitala kartförberedelser och fältarbete senare under vårterminen 2015, innan temat skall ingå i ordinarie utbud från och med kommande läsår 2015/2016.

Klasstemat "fotosyntes" har anpassats för något yngre elever och flyttats från årskurs 7 till årskurserna 4 och 5. Temana "Livsstil" respektive "Energ och klimat" har fått sina aktivitetsbanker påfyllda med fler konkreta utomhusövningar som underlag för elevernas egna ställningstaganden och diskussioner. För årskurserna 4 och 5 har ett nyskapat experiment lagts upp på temat "att frysa eller inte frysa" och som avser djurpäls och mer eller mindre påpälsade människor. Temat "Säker på isen" har kompletterats med fler skulpteringsverktyg.

Omkring 2/3 av ytan i Sollentuna kommun är naturreservat och många av kommunens skolor ligger i närheten av fina områden. Ett mål med Naturskolans arbete är att påverka lärarna att själva välja att undervisa sina klasser i närnaturen. Tillgång till ett nära naturområde med möjlighet till pedagogisk verksamhet ökar förutsättningarna för att klasserna ska komma ut regelbundet. Därför är det positivt att några skolor vill förlägga sina klassdagar i skolans närhet. Under 2014 har 21 klassdagar av 172 (12 %) förlagts till skolornas närnatur.

Utvärdering av årets utedagar

Efter genomförd klassdag med Naturskolan sänds en enkät till medföljande lärare. Enkäten besvaras anonymt. Under kalenderåret 2014 har 52 procent av lärarenkäterna besvarats. Vid klassdagarna genomförs även muntliga utvärderingar med elever samt med lärarna före hemgång.

Lämnade synpunkter är mycket viktiga för utvecklingen av Naturskolans undervisning och kontakter med skolorna. De muntliga kommentarerna kan direkt leda till förändring för dagens eller nästa dags klasser. Digitalt lämnade synpunkter med kommentarer ger underlag för långsiktig utveckling.

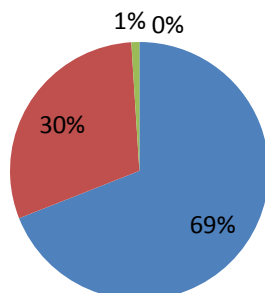
Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

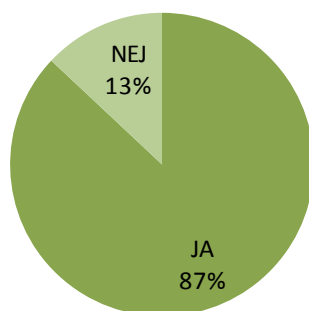
Resultat från lärares webbenkät svar efter klassdag:

I vilken grad anser du att Naturskolans innehåll bidrar till ökad måluppfyllelse

■ I hög grad ■ I relativt hög grad ■ inte i särskilt hög grad ■ inte alls

Ingår klassdagen i den ordinarie undervisningen?

Ett urval av lärarkommentarer från enkäten under rubriken "I vilken grad anser du att Naturskolan bidrar till ökad måluppfyllelse?":

"Alla barn har inte möjlighet att vara i skogen med någon som kan så mkt som naturskolans lärare och få göra något konkret i en miljö som stödjer det som ska läras."

"Innehållet ni bjuder på är kompletterar den teori vi läser, i och med att eleverna får arbeta praktiskt med innehållet i en annan miljö."

"Fältstudien var ett bra sätt att se samband mellan undersökning och att utveckla begrepp."

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

Naturskolan fortbildar personal och utbildar elever inom utomhuspedagogik, naturvetenskap, teknik och hållbar utveckling samt samordnar NTA i Sollentuna. Hämta inspiration till kursteman via vår webbplats.

”Vi gör bara enstaka besök ute i naturen och detta gör att vi kan nå flera mål och göra ett mer gediget jobb med elevernas utbildning.”

”Det är värdefullt att eleverna, under kunnig ledning, på ett lustfullt och konkret sätt får undersöka, i vårt fall, Liv i vatten.”

”Utgår från målen i läroplanen. Det ges möjlighet för skolor att utföra undersökningar som inte alltid är lätta att utföra i skolans närområde.”

”Många moment kan vara svårt att göra på en skola då är det toppen att få komma till en riktig skog med tillgång till arbetsmaterial.”

Ett urval av elevkommentarer från klassdagar vid Naturskolan:

”Det var svårt först, men när man hittat en sak så kunde man se kopplingarna och då gick det bra.” (årskurs 8: om uppgifter vid temat Geografi i kulturlandskapet)

”Att granska området. Genom det fick vi veta mycket mer om stället. Vi kom på det mesta genom att titta runt och diskutera.” (årskurs 8: om platser vid temat Geografi i kulturlandskapet.)

Tematräffar

Tillfällen till kompetensutveckling erbjuds för skolpersonal en till två eftermiddagar per termin. Utgångspunkten är förstärkning av för- och efterarbete till klassteman som är aktuella. Under ca två timmar får deltagare möjlighet att prova på övningar kopplade till aktuellt tema samt möjlighet att nätverka med personal från andra skolor. Diskussioner kring läroplanskopplingar, förslag på aktiviteter från den egna skolan och dokumentation är exempel på innehåll.

Under året har 4 tematräffar erbjudits och genomförts:

- *Säker på isen:* 6 deltagare som fick prova på aktiviteter kring issäkerhet.
- *GPS och geografi,* vid två tillfällen med 1 resp 4 deltagare
- *Hållbar utveckling:* 18 deltagare

Kurser för skol-och förskolepersonal

Under 2014 har Naturskolan erbjudit 1 lärarkurs. ”Matlagning ute” under en hel dag och som lockade 15 personer från olika skolor i kommunen. Kursen hölls på förfrågan från Vibyskolan.

Som ett alternativ till klassdagar erbjuds skolorna att byta 1 klassdag mot en halvdags- lärarfortbildning (Två klassdagar ger en heldagsfortbildning). Tegelhagsskolan utnyttjade möjligheten och fick en förmiddag med aktiviteter ute för fritids för den regniga, kalla perioden innan snön kommer.

En grupp dagmammor i Viby beställde och deltog vid en fortbildningsdag med NO och teknik för förskolan.

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

NTA Skolutveckling

Den 11 juni 2013 godkändes Sollentuna kommun som medlem i NTA Skolutveckling ekonomisk förening. Naturskolan i Sollentuna utsågs till samordnare för arbetet med NTA.

Här följer en sammanfattning över vad som genomförts under läsåret 2014.

- Sammanlagt arbetar 5 skolor med NTA: Gärdesskolan, Töjnaskolan, Kärrdalsskolan, Sollentuna musikklasser och Sollentuna International School.
- En andra omgång av introduktionsutbildning för (12) lärare har genomförts. Totalt har 47 lärare gått introduktionsutbildningen
- Ytterligare 20 lärare har fortbildats i specifika NTA-teman.
- 7 teman har fördelats under läsåret:
  - Fast eller flytande
  - Jämföra och mäta
  - Balansera och väga
  - Kretsar kring el
  - Kemiförsök
  - Rörelse och konstruktion
  - Från frö till frö
- 29 NTA-lådor med temamaterial har skolorna sammanlagt investerat i.
- 2 konferenser har samordnarna deltagit vid: Regionskonferens i oktober och Nationella konferensen i februari.

Sammanställning hur NTA i Sollentuna finansieras:

- * Kommunen betalar en ingångskostnad: 15000 kr
- * Skolorna "investerar" i önskat antal lådor. Varje låda kostar 5000 kr.
- * Skolan har kommande terminer rätt att använda motsvarande antal lådor som man investerat i. Teman kan man ändra utifrån tillgången på lådor. Den fortsatta kostnaden är 1000 kr/termin och låda. De pengarna går till förbrukningsmaterial, utbyte av materiel, tematräffar samt transport.
- * Kostnaderna för "investering" (5000 kr) och fortsatt användning (1000 kr) är en beräknad snittkostnad. Alla betalar samma pris oavsett om lådan eller materialet är billigare eller dyrare.
- * Utbildningar i olika teman köper vi, i mån av plats, inom ett samarbete mellan norrortskommunerna. Priset för utbildningen ligger mellan 800 och 1000 kr.
- * Om en lärare har utbildning inom ett tema hen vill undervisa i: meddela samordnaren var, när och för vem hen utbildades.
- * Varje termin tar NTA ut en avgift på 20 kr/elev för de klasser som lär in med hjälp av material från NTA.
- * Samordnaren fakturerar skolorna.

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

IT och sociala medier

Naturskolans hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>.

Naturskolans facebooksidan: Naturskolanisollentuna

Scanna QR-koden och öppna hemsidan i din smartphone, Iphone eller Ipad. Hemsidan presenterar alla aktuella klassteman och några specialteman. Till varje tema presenteras vilka förmågor och vilket centralt innehåll som temadagarna kan innehålla. Där finns också länktips och förslag på för- och efterarbete. På hemsidan finns information inför klassdagen och tips för matsäck och klädsel. Här annonseras också tematräffar och fortbildningserbjudanden samt helgaktiviteterna Naturskola för familjen. Information för NTA-intresserade är också presenterat. På facebooksidan annonseras fortbildningar och dagsaktuella bilder från klassdagarna läggs upp.

Projekt

- Handlingsplan för Barns närnatur är fastställd av Trafik- och fastighetsnämnden maj 2014. Enkätsvaren från förstudie år 2012 kommer att bearbetas ur pedagogiskt perspektiv av Naturskolan i Sollentuna när tid finns.

Fortbildning för Naturskolans lärare

Naturskoleföreningens regionsträffar är en möjlighet för Naturskolornas personal i Stockholmsområdet att mötas, ta del av varandras verksamheter och lära av varandra samt en möjlighet för föreningens styrelse att komma med rapporter och ta del av medlemmarnas åsikter och funderingar.

Tre regionsträffar har genomförts under året för Naturskoleföreningen naturskolor i Stockholms län. Naturskolan i Sollentuna arrangerade den första i början av mars: På programmet stod guidning i Östra Järvafältets naturlandskap med pedagogiska diskussioner. Försommarträffen i Botkyrka fokuserade på praktisk arkeologi och hur man därigenom stärker extra intresserade elevers lärande. Miljöverkstan i Haninge

presenterade under höstträffen hur man genom lokalt medborgarengagemang handleder med odling i staden.

Naturskoleföreningen står bakom utgivningen av böckerna i serien *Att lära in ute*. Inför att det släpps nya böcker i serien håller författarna fortbildning för Naturskolornas personal. Örebro Naturskola arrangerade därför en fortbildning utifrån boken *Att lära in ute om Hållbar utveckling*. Hanna och Gunnar deltog vid fortbildningen. Boken kommer att ges ut 2015.

Hanna deltog vid Naturskoleföreningens årsmöte i Luleå. Dagarna fylldes med möten med kollegor från hela landet. Denna gång fanns möjligheten att inventera vilka intresseområden medlemmarna vill att föreningen ska arbeta med under kommande 3 år genom Open space. Hanna valdes in i föreningens styrelse som ledamot.

Eftersom NTA har blivit en större del av Naturskolans arbete har Hanna och Gunnar deltagit vid temafortbildningar till vilka samordnarna kan anmäla sig och delta utan kostnad. Att samordnarna har gått temafortbildningarna ökar möjligheten att leda lärarna till rätt teman

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

och att kunna tala för innehållet. Hanna har under 2014 gått fortbildning i temat Från frö till frö och Gunnar har gått Kretsar kring el.

Kommunen har under året inbjudit till seminarier som Hanna och Gunnar har deltagit vid: Klimatredovisning och seminarium Ekosystemtjänster i staden. Båda tillfällena har lett till nya kontakter och vidare arbete utifrån innehållet. Under klimatredovisningen knöt Naturskolan kontakt med Malin Möller som är kommunens klimatstrateg. Ekosystemtjänster är centralt i Naturskolans arbete och finns som tydligt inslag i läroplanen LGR11. Under våren 2015 kommer Naturskolan att inbjuda till en tematräff kring Ekosystemtjänster.

Hanna deltog vid en konferens på Naturhistoriska riksmuseet, arrangerad av bland andra Stockholm resilience center, med temat Lärande för hållbar utveckling.

Studiebesök

Under året har Naturskolan både tagit emot studiebesök och gjort studiebesök.

I april besöktes Naturskolan av 2 fritidspedagoger från Storbritannien. Besökarna fick se landskapet och det fanns möjlighet till diskussioner och jämförelser kring förutsättningar och möjligheter. Tyvärr var klassdagen och temat Säker på isen inställd denna dag på grunda av osäker is!

En japansk student som under våren förlagt sina studier till Stockholm besökte Naturskolan vid 2 tillfällen och följde klassaktiviteter och fick erfarenhet av utomhuspedagogik.

I slutet av augusti fick Naturskolan besök av en professor från Japan som arbetar för Department of human life & environment. Professorns tolk har efter besöket skrivit om

Naturskolan i Sollentuna på en hemsida om återvinning för barn i Japan för JEMAI Japan Environmental Management - <http://www.cjc.or.jp/j-school/c/c-8.html> (Den stora rutan är om Sverige och tredje lilla rutan på första raden handlar om Naturskolan)

Naturskolans personal har själv gjort en del studiebesök under läsåret:

- Sundsvalls Naturskola Kom ut – friluftsliv och tema Elden med åk 7
- Nynäshamns naturskola – vattenmiljö, kvävefixering vid Alhagens våtmark tillsammans med åk 9
- Tyresta nationalpark - Tjäderstigen

Besök på andra Naturskolor är ett bra tillfälle att se andra göra motsvarande aktiviteter som är aktuella. Bra att jämföra och bra för att få perspektiv för att utveckla den egna verksamheten.

Årets aktiviteter

Ett av Naturskolans mål är att nå ut till Sollentunas invånare – barn och vuxna. Detta görs bland annat genom Öppet hus-dagar 3 gånger per läsår, kallade *Naturskola för familjen*.

Under vårterminen öppnade Naturskolan upp med rubriken: *Naturskola för familjen* – Våren med fågelaktiviteter och insektsletning

Naturskolan i Sollentuna
Väsby gård
191 62 Sollentuna

e-post: naturskolan@edu.sollentuna.se
Hanna Heurlin 08-579 229 74, Gunnar Hallberg 08-579 229 78
hemsida: <http://naturskolan.edu.sollentuna.se>

Höstterminens tema var – *Hösten* och bland annat fanns det möjlighet att titta på vilka småkryp som bor i svamparna, kardborrekastning och höstpysssel.

Julen i naturen för familjen, den 1:a advent, lockade närmare 130 besökare i alla åldrar. Elever och föräldrar från Gärdesskolans åk 4 sålde fika i caféet. Julpyslandet i klassrummet gav en härlig stämning trots blåsigt väder. Flera besökare sökte sig även till tältkåtan för att lyssna på julsaga och dricka Naturskolans saftglögg.

Påbörjade projekt som fortsätter 2014

NTA – arbetet med NTA fortsätter. Målet är att fler skolor kommer att haka på så fler elever använder materialet och fler lärare utbildas för undervisning i ytterligare teman.

Barnens närnatur i Sollentuna – Det pedagogiska perspektivet behöver bearbetas. En ambition finns från Naturskolans sida att göra lokala fortbildningssatsningar med handledning för att öka möjligheten för grundskolors lärare att arbeta utomhus med klasser i olika sammanhang. Några skolor och förskolor markerade i enkätsvaren önskemål om utökad kontakt med Naturskolan. Under våren 2015 planeras att skriva en handlingsplan för det pedagogiska arbetet.

Nya teman – Tre testklasser kommer att prova materialet för temat Geografi i kulturlandskapet. Inför hösten 2015 kommer temat finnas som en del i det ordinarie utbudet.

Naturklur™ – I sin linda befinner sig Naturskolans funderingar att skapa system för digital information vid och tillsammans med uppgifter om platser eller företeelser i Sollentuna. Det ideala vore att en eller flera skolklasser/skolor i sin undervisning fortlöpande kunde forma och uppdatera innehåll för specifikt ämnesavsnitt eller geografiskt område.

Earth hour – en dag för allmänheten på Stallbacken, Edsbergsparken, kommer att arrangeras tillsammans med Edsviks konsthall, Sollentunas klimatstrateg och personal från kultur- och fritidskontoret.

Hanna Heurlin

Gunnar Hallberg

Väsby gård, februari 2015